

Ohje potilaalle, joka on hepatiitti C-viruksen kantaja

Hepatiitti C - virus (HCV) aiheuttaa maksatulehduksen. Virus leviää pääasiassa veren ja veristen eritteiden välityksellä. Suomessa suurin osa potilaista saa tartunnan suonensisäisten huumeiden käytön seurauksena. Virusta on useita eri alatyyppejä, joten tartunnan voi saada useaan kertaan. Seksitartunta on mahdollinen, mutta hyvin harvinainen. Tartunnan riski äidistä lapseen raskauden ja synnytyksen aikana on pieni (noin 5 %) eikä rintaruokintaa tarvitse välttää. Tartunta ei tapahdu ehjän ihon kautta. Sairastetun taudin jälkeen valta osa (n. 80 %) jää viruksen kantajaksi. Runsas alkoholin käyttö lisää huomattavasti maksavaurion vaaraa. Hepatiitti C-tartuntaa vastaan ei ole rokotetta. Kaikille hepatiitti C-potilaille tulee suorittaa hepatiitti B- ja HIV-vasta-ainetestaus. Käytettyjä ruiskuja/neuloja ei saa koskaan käyttää.

Ohjeita, joilla voit välttää tartunnan leviämistä:

1. Älä luovuta verta, äidinmaitoa tai siemennestettä, älä tee elinluovutus-testamenttia.
2. Ilmoita sinua hoitavalle terveydenhuollon henkilökunnalle, että olet hepatiitti C-viruksen kantaja.
3. Tartunta suojaamattomassa seksikontaktissa on mahdollinen, joskin riski on pieni. Kondomin käyttö on suositeltavaa.
4. Huolehdi, että ihosi pysyy ehjänä. Pese kätesi kun olet koskettanut eritteitä.
5. Älä käytä yleisiä saunoja, suihkuja tai uima-altaita, jos sinulla on haava tai ihon rikkoutuma.
6. Älä lainaa muille/muilta henkilökohtaiseen hygieniaan tarvitsemiasi esineitä, kuten kampaa, hammasharjaa tai partakonetta ja säilytä ne erillään toisten esineistä.
7. Kuivaa tai pese pois mahdollisesti vuotanut veri. Suojaa pienetkin haavat huolellisesti (laastari, side). Hävitä veren tahrinat siteet (myös kuukautissiteet) pakkaamalla erikseen muovipussiin ja laittamalla ne sitten sekajätteisiin. Jos toinen henkilö käsittelee verelläsi tahriutunutta materiaalia, tulisi hänen käyttää suojakäsineitä.
8. Mikäli verta joutuu toisen ihmisen haavaan, rikkoutuneeseen ihoon tai limakalvolle, neuvo häntä pesemään se heti pois runsaalla vedellä ja saippualla. Tämän jälkeen molempien tulee ottaa yhteys lääkäriin.
9. Pyyhi veri ja veriset eritetahrat pinnoilta välittömästi kostealla kertakäyttöpyyhkeellä.
10. Pese pyykki, myös verinen pyykki materiaalin suosituksen mukaisessa lämpötilassa.
11. Käytetyt neulat pakataan särkymättömään astiaan tai erilliseen terveystalosta saatavaan erityisjäteastiaan, joka suljetaan huolellisesti. Astiat viedään kotipaikka- kunnan osoittamaan keräyspisteeseen tai neulanvaihtopaikkaan.
12. Vältä muita maksavaurioita aiheuttavia tekijöitä (etenkin alkoholi, maksalle vaaralliset lääkkeet)
13. Käy omalla lääkärillä mahdollisen lääkehoidon aloittamista varten.

Hygienia työryhmä hyväksynyt ohjeen 20.2.2012